

TRACTATUS
DE SOCIETATIBUS,
QUAE FIUNT SUPER
OFFICIIS ROMANAE
ECCLESIAE.

FRANCISCI CASTRACANII
Jurisperiti Clarissimi Fanensi.
CVM PRIVILEGIO.

ROMAE,

Apud Haeredem Marci Amadori. M. D. XC.

PERMISSV SUPERIORVM.

SIXTO QVINTO

PONT. MAX.

FRANCISCVS CASTRACANIVS

Reclarè Socrates apud Platonem, Beatissime Pater, vasto, ac procelloso cuidam mari humanam vitam persimilem esse dixit; is enim dum peregrinamur in corpore cupiditatum, disensionum, discriminum ventis perpetuò agitamur, ut quem sibi quisque in suscipiendis laboribus proponit, ac pollicetur quietis portum, eum nemo ante supremum vitæ diem, quod verissimè inquit Solon, possit attingere. Et hanc quidem communem urbium, ac gentium perturbationem viri prudentes, qui ad clavum Reip. sedent, tum legibus, tum institutis sedare numquam non laborant.

TRACTATUS
DE SOCIETATIBVS
QVAE FIUNT SVPER OFFICIIS
ROMANÆ CVRIÆ.
FRANCISCI CASTRACANII
Jurisconsulti Clarissimi Fanensis.

S V M M A R I V M .

- 1 **L**EX quare necessaria.
- 2 **L**egislator facta hominum pro causa materiali assumit in legibus condendis.
- 3 Legum conditores conati fuerunt omnibus casibus providere.
- 4 Legum conditores non omnibus casibus providere potuerunt.
- 5 Lex ubi deficit, qualiter procedendum sit.
- 6 Societates, quæ sunt super officijs Romanæ Curia ab alijs societatibus differunt.
- 7 Deus sæpe paruulo reuelat, quod maioribus non reuelauit.
- 8 Diuisio operis tria operatur.

P R A E F A T I O .

ACTVS humani potissimã causam præbuerunt, vt leges conditæ fuerint: nisi. n. actiones humanæ dirigendæ fuissent, iuris scientia non esset inuenta, cum in tantum homines

possent ratione regi, vt legum institutis subijciendi non essent, idest exercitio legis, vt dicunt Abb. & Fely. in Procem. Rex pacificus: nã iura ex factis orta fuere, l. si ex plagijs. §. incliuio. ff. ad l. Aquil. & propter transgressores lex facta est distin. 4. per totam. Hinc legista pro causa materiali facta hominũ assumit, ut illa bene disponat, ad bonum, & æquum temperet, & reducat, ut in l. 1. C. de Vet. Iur. enucl. & latè declarat Bal. post Azo. in rub. de Iust. & Iure. Cũ igitur legum conditores casibus urgentibus leges aptauerint, & cum eorũ maxima providentia conati fuerint super omnibus casibus præteritis, & futuris providere. l. cum lex. ff. de legibus. c. 1. & c. fin. de const. ubi Doct. attamen ob magnã casuum uarietatem, cum plura sint negocia, quàm uocabula, & cum conditio humana continuis exercitijs suscipiat incrementum, l. legatis. §. ornamentis. ff. de leg. 1. Non omnes casus commodè diffinire potuerunt, hinc à Iuliano in l. neque leges, & in l. non possunt. ff.

I N D E X.

<p><i>Votum captandæ mortis de per se non facit contractum illicitum. cap. 4. nu. 47. pag. 19</i></p> <p><i>Vsura sola spe contrahitur. cap. 4. num. 7. pag. 14</i></p> <p><i>Vsura non est mutuare pecuniam pontifici super officijs. cap. 4. nu. 30. 17</i></p> <p><i>Vsura animas deuorat, & facultates exhaurit. cap. 10. nu. 21. 41</i></p> <p><i>Vsura etiam in modico committitur. cap. 10. nu. 22. ibi.</i></p> <p><i>Vsura pro quantitate interesse est permissa. cap. 43. nu. 16. 140</i></p> <p><i>Vsura sunt prohibita recipienti, non autem soluenti. cap. 6. nu. 13. 26</i></p>	<p><i>Vsus tolleravit, quod etiam quando fructus sunt certi taxatio fiat ad rationem. xij. pro centenario. cap. 10. nu. 24. 41</i></p> <p><i>Vsus fructus consolidatur cum proprietate per mortem naturalem, non per civilem. cap. 37. nu. 29. 111</i></p> <p><i>Vxor tenetur expectare virum per quinquennium, postquam de eius vita dubitari cœpit. cap. 24. nu. 4. 78</i></p> <p><i>Vxor an præsumatur viro prædecessisse, si simul perierint. cap. 27. nu. 5. 84</i></p> <p><i>Vxor præsumitur viro prædecessisse favore lucris dotis. cap. 27. nu. 8. 85</i></p> <p><i>Vltra, ista dictio cuius sit natura. cap. 70. num. 4. 204</i></p>
---	---

F I N I S.

R E G E S T V M

† A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z.

A a B b C c D d E e F f G g H h I i.

Omnes sunt Duerniones.

R O M A E,

Apud Iacobum Ruffinellum, M. D. XC.

Permissu Superiorum.

